

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΤΡΙΤΗ 3 ΙΟΥΛΙΟΥ 2007
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4)

I. ΚΕΙΜΕΝΟ

Κώστας Καρυωτάκης

Μικρή Ασυμφωνία εις Α Μείζον*

Α! κύριε, κύριε Μαλακάση,
ποιος θα βρεθεί να μας δικάσει,
μικρόν εμέ κι εσάς μεγάλο,
ίδια τον ένα και τον άλλο;
5 Τους τρόπους, το παράστημά σας,
το θελκτικό μειδίαμά σας
το μορσε¹ που σας βοηθάει
να βλέπετε μόνο στο πλάι
και μόνο αυτούς να χαιρετάτε
10 όσοι μοιάζουν αριστοκράται,
την περιποιημένη φάτσα,
την υπεροπτική γκριμάτσα
από τη μια μεριά να βάλει
της ζυγαριάς, κι από την άλλη
15 πλάστιγγα να βροντήσω κάτω,
μισητό σκήνωμα², θανάτου
άθυρμα³, συντριμμένο βάζον,
εγώ, κύμβαλον⁴ αλαλάζον⁵.
Α! κύριε, κύριε Μαλακάση,
20 ποιος τελευταίος θα γελάσει;
(Σάτιρες, 1927)

* «Οι στίχοι αυτοί απευθύνονται στον κοσμικό κύριο, και όχι στον ποιητή Μαλακάση, του οποίου δε θα μπορούσε να παραγνωρίσει κανείς το σημαντικό έργο.» (Υποσημείωση του ποιητή)

1. *monocle*: στρογγυλός φακός προσαρμοζόμενος στο ένα μάτι· (ο μονύελος)
2. *σκήνωμα*: το σώμα του ανθρώπου ως κατοικία της ψυχής· λείψανο
3. *άθυρμα*: αυτό που προσφέρεται για παιχνίδι
4. *κύμβαλον*: κρουστό μουσικό όργανο
5. *αλαλάζον*: αυτό που ηχεί δυνατά

II. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

- A.** Η συλλογή *Ελεγεία και Σάτιρες* (1927) του Κώστα Καρυωτάκη, στην οποία περιλαμβάνεται και το ποίημα «Μικρή Ασυμφωνία εις Α Μείζον», περιέχει ποιήματα με σατιρικό και ειρωνικό περιεχόμενο. Τι καυτηριάζει εδώ ο ποιητής;

Μονάδες 15

- B1.** «[...] Ο Καρυωτάκης βέβαια διατηρεί τον τεχνικό στίχο. Στις δυο πρώτες του μάλιστα συλλογές διακρίνει κανείς την προσπάθειά του να υποταχθεί εντελώς στην τυραννία όλων των κανόνων. [...] Η ρίμα του παρουσιάζεται σχεδόν πάντοτε άψογη αν και δε διαθέτει μεγάλη ποικιλία. [...] Στα *Ελεγεία και Σάτιρες* όμως παρατηρούμε μιαν αλλαγή. Τυπικά βέβαια δεν έχει αρνηθεί τον τεχνικό στίχο. Πόσες όμως μετατροπές δεν παίρνει στα χέρια του. Χρειάζεται εξαιρετική προσοχή για να το αναγνωρίσει κανένας. [...]» (Βάσος Βαρίκας, *Κώστας Βάρναλης - Κώστας Καρυωτάκης*, Αθήνα: Πλέθρον ²1978, σ. 145.) Επαληθεύεται η πιο πάνω άποψη στο συγκεκριμένο ποίημα, λαμβάνοντας υπόψη τη μετρική του μορφή και την ομοιοκαταληξία του;

Μονάδες 20

- B2.** Ποιες είναι οι γλωσσικές επιλογές του Καρυωτάκη σε σχέση με τα πρόσωπα του ποιήματος και σε τι αποσκοπούν;

Μονάδες 20

- Γ.** Να σχολιάσετε σε δύο παραγράφους (140-160 λέξεις) τους στίχους 1-4 και 19-20 του ποιήματος.

Μονάδες 25

- Δ. Τα ποιήματα του Κ. Γ. Καρυωτάκη «Μικρή Ασυμφωνία εις Α Μείζον» και «Όλοι μαζί» έχουν αυτοαναφορικό περιεχόμενο. Πώς παρουσιάζει τον εαυτό του ο ποιητής και στα δύο ποιήματα;

Μονάδες 20

ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ...

Όλοι μαζί κινούμε, συρφετός,
γυρεύοντας ομοιοκαταληξία.
Μια τόσο ευγενικιά φιλοδοξία
έγινε της ζωής μας ο σκοπός.

5 Αλλάζουμε με ήχους και συλλαβές
τα αισθήματα στη χάρτινη καρδιά μας,
δημοσιεύουμε τα ποιήματά μας
για να τιτλοφορούμεθα ποιητές.

Αφήνουμε στο αγέρι τα μαλλιά
10 και τη γραβάτα μας. Παίρνουμε πόζα.
Αγυπόφορη νομίζουμε πρόζα¹
των καλών ανθρώπων τη συντροφιά.

Μόνο για μας υπάρχουν του Θεού
τα πλάσματα και, βέβαια, όλη η φύσις.
15 Στη Γη για να στέλνουμε ανταποκρίσεις,
ανεβήκαμε στ' άστρα τ' ουρανού.

Κι αν πειναλέοι γυρνάμε ολημερίς,
κι αν ξενυχτούμε κάτου απ' τα γεφύρια,
επέσαμε θύματα εξιλαστήρια
20 του «περιβάλλοντος», της «εποχής».

(Κ. Γ. Καρυωτάκης, *Ποιήματα και Πεζά*.
Επιμέλεια Γιώργος Σαββίδης, Αθήνα 1984, σ.
103.)

1. πρόζα: πεζολογία, πεζότητα

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζομένους)

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, κατεύθυνση, εξεταζόμενο μάθημα). **Να μην αντιγράψετε** τα θέματα στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Δεν επιτρέπεται να γράψετε** καμιά άλλη σημείωση. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα.
4. Να γράψετε τις απαντήσεις σας μόνο με μπλε ή μόνο με μαύρο στυλό.
5. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
6. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
7. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: μετά τη 10.00' πρωινή.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ